

djem**b**é

Afgiftekantoor 9100 Sint-Niklaas
1 P 209494 - Driemaandelijks Nr 51
januari - februari - maart 2010

BEVRIJDE
WERELD.be

België-Belgique
9100 Sint-Niklaas
3/4976

> DOSSIER: WATER GEEN WATER TE DIEP voor Bevrijde Wereld

- West-Afrika: Watertekort in Guinee Bissau: 'Loop naar de pomp?'
- Bolivia: 'Uren lopen voor een beetje drinkwater'
- Baobab: 'Solidaire Scholen investeert in de wereldburgers van morgen'
- Wereldweekend: Water voor de toekomst?'
- Jongeren: Hannelore, onze geëngageerde stagiaire bij de jongerenwerking

>>> Voorwoord

Het is 4 december 2010 wanneer een klein artikelhoofdje voorbij komt tijdens m'n dagelijkse nieuwsscan: "Saoedische investeerders klaar om rijstproductie over te nemen in Senegal en Mali?"

Het artikel beschrijft de initiatieven van een aantal grote Saoedische reuzen om in Afrika landbouwgrond in beslag te nemen. Met het zogenaamde '7x7 plan' willen ze de komende zeven jaar 700.000 hectare landbouwgrond in gebruik nemen, wat moet zorgen voor een jaarlijkse productie van zeven miljoen ton rijst. Een deel van die rijst moet de hongerige magen van de Saudische bevolking stillen. Het andere deel moet vooral geld opbrengen en wordt verhandeld op de wereldmarkt. Belangrijkste partners in dit avontuur zijn Senegal en Mali.

In Senegal is hun oog gevallen op de vruchtbare vallei van de Senegalrivier, de graanschuur van het land. Hier wordt 70 pro-

cent van de nationale rijstproductie onder irrigatie verbouwd. Het voorziet in de voedselbehoeften van 600.000 Senegalese huishoudens. Ook een groot aantal veetelers is van dit gebied afhankelijk voor begrazing. Het Saoedische plan zou ongeveer de helft van dit gebied willen gebruiken voor zijn prioriteiten: de verbouw van uitheemse rijstsoorten, via intensieve irrigatie en kunstmatige bemesting. Duur dus!

De boeren mogen er blijven werken, natuurlijk, maar hun traditionele vorm van landbouw wordt weggespoeld met het irrigatiewater. Ze worden arbeiders in dienst van een nieuw opgerichte landbouwmaatschappij, voor 90 procent in Saoedische handen. Veetelers zullen niet meer welkom zijn en de Senegalese rijstmarkt krijgt te maken met nieuwe en duurdere rijstsoorten, die lokaal de prijs zullen opdrijven.

Het doet me pijn om dit soort praktijken te moeten zien in een land als Senegal, waar Bevrijde Wereld al jaren actief is in het bevorderen van de landbouw van de kleine boer. Boeren die wij net ondersteunen in hun samenwerken. Samenwerken naar meer voedselzekerheid. Samenwerken ook om de zo hard bevochten beschikbare landbouwgrond op een duurzame manier te verbouwen, met lokaal verbeterde rassen, met het doel om uitputting tegen te gaan.

Als het zo doorgaat hebben de boeren er binnenkort weer een taak bij in dit solidariteitsstreven: namelijk zich samen verweeren tegen deze grootschalige initiatieven, die er slechts op uit zijn een zo hoog mogelijk rendement te verwerven.

Mocht het zo ver komen, dan doen ze er goed aan contact op te nemen met hun collega's in onze projecten in de Filipijnen, die zich al jaren met steun van Bevrijde Wereld verzetten tegen de repressies van lokale grootgrondbezitters en daar ook vaak in slagen.

Marc Joolen
Algemeen Coördinator

»» In deze Djembé

P. 5

DOSSIER WATER: WEST-AFRIKA

‘Watertekort in Guinee Bissau: ‘Loop naar de pomp?’

Mariama ging vroeger meerdere keren per dag water halen in de rivier, een heel eind verderop. Dankzij de waterputten van Bevrijde Wereld heeft haar leven een heel andere wending genomen

P. 6-7

DOSSIER WATER: FILIPPIJNEN

‘Vroeg uit de veren om water te halen’

De kinderen op het Filippijnse eiland Masbate kunnen opnieuw ietsje langer slapen. Tot voor kort stonden ze ‘s nachts op om water uit de putten te halen

P.8-9

DOSSIER WATER: BOLIVIA

‘Uren lopen voor een beetje drinkwater’

De inwoners in het Boliviaanse Omereque zitten al weken zonder drinkwater. Ze schouwen het met lede ogen aan: “Met voldoende water kan je hier de mooiste groenten en fruit telen!”

P. 10-11

BAOBAB WERELDKLAS

‘Solidaire Scholen en de wereldburgers van morgen’

Meer dan 130 mensen stroomden toe op de meer dan geslaagde studiedag Solidaire Scholen, een dag vol boeiende workshops over solidariteit in het basisonderwijs

P. 12

WERELD‘WATER‘WEEKEND

‘Water voor de toekomst?’

Van 1 tot 3 april duiken we dieper in de waterproblematiek tijdens het jaarlijkse wereldweekend. We veranderen dit jaar van locatie, dicht bij zee

P.13

OP STAGE BIJ ONZE JONGERENWERKING

‘Zelfs onder de douche, denk ik na over het water dat ik verbruik’

Hannelore Van Eynde is een geëngageerde jonge madam. In 2008 ging ze mee op inleefreis naar Senegal. Een reis met een serieuze impact! Nu loopt ze stage bij onze jongerenwerking

P.14

ZIJ STEUNEN BEVRIJDE WERELD

‘Heeft Bevrijde Wereld al veel Sinterklazen gevonden?’

Bevrijde Wereld heeft een heleboel Sinterklazen nodig om al haar dromen waar te maken. Gelukkig hebben we er al heel wat gevonden!

»» Dossier water

GEEN WATER TE DIEP VOOR BEVRIJDE WERELD

Je merkt het al: deze editie is doordrenkt van het thema water. Loopt het water jou ook al in de mond? Niet voor de 900 miljoen mensen die wereldwijd naar drinkbaar water snakken. Jaarlijks helpen we 2500 mensen in Guinee Bissau aan drinkbaar water. "De waterputten van Bevrijde Wereld hebben een directe impact op het leven van honderden mensen", vertelt Filomeno Barbosa, coördinator van het waterprogramma Guinee Bissau. Het veranderde het leven van Mariama Baldé uit Guinee Bissau. Haar verhaal lees je hiernaast. Maak verderop ook kennis met de Boliviaanse schoolmeester Facundo en Jhana Thome, coördinator in Filippijnen. En ontdek hoe zij het hoofd boven water houden.

WATERTEKORT IN GUINEE BISSAU: LOOP NAAR DE POMP?

Mariama Baldé is een getrouwde vrouw en moeder van vier kinderen. Ze woont samen met haar familie in het afgelegen dorp Munhine, op twee uur rijden van de stad Bafata in Guinee Bissau, West-Afrika. Wanneer Mariama water nodig heeft, moet ze daarvoor een uur lang wandelen doorheen verwilderde bossen en langs enkele kleine dorpjes. Dan pas komt ze bij een kleine

rivier waar ze haar water haalt. Verschillende keren per dag legt ze dezelfde tocht af. 's Morgens om het middageten klaar te maken en voor het huishouden. Na de middag om de kinderen en de kleren te wassen. En 's avonds om zichzelf te wassen en een laatste kom water voor het avondeten. Deze dagelijkse tochten bepalen het ritme in haar leven.

TROEBEL WATER

Het water is verre van drinkbaar. Maar voor Mariama en haar familie is het de dichtstbijzijnde bron. Veel keuze is er niet. Door het onzuivere water werden de families in het dorp van Mariama geteisterd door huidziekten, diarree en andere ziekten.

WATERPUT BIEDT VRUCHTBARE PERSPECTIEVEN

Met de steun van Bevrijde Wereld kon onze lokale partner Aprodél samen met de dorpbewoners een nieuwe waterput aanbo- ren. De vrouwen in Munhine kunnen nu water halen op enkele meters van hun deur. Dit zorgt voor een enorme taakverlichting. Er komen ook beduidend minder ziekten voor. De waterput schept nieuwe vooruitzichten. Plannen worden haalbaar.

Mariama zetelt in het watercomité dat instaat voor het beheer van de waterput. Ze zamelt geld in voor het onderhoud en ze ziet toe op de netheid van en rond de waterput. Dit is heel belangrijk voor de hygiëne van het water en dus om ziektes te vermijden.

De tijd die Mariama wint door niet meer de lange tocht te moeten afleggen, gebruikt ze om haar droom te realiseren: een klein handeltje in de productie van palmolie. Het drinkbare water zorgt al voor een betere kwaliteit van de palmolie. Haar droom is bijna werkelijkheid.

Van 1 tot 3 april 2011 duiken we dieper in de waterproblematiek tijdens het jaarlijkse wereldweekend. Hopelijk kunnen we jullie daar ontmoeten!

BEL MET ELLO MOBILE EN STEUN GUINEE BISSAU

Maar liefst 79 procent van de inwoners op het platteland in Guinee Bissau heeft geen toegang tot drinkbaar water. Met elke 19 euro die je bijeen belt bij gsm-operator Ello Mobile, kunnen wij gedurende één maand een hele familie aan drinkbaar water helpen. Overstappen is gratis, je behoudt je nummer en belt voor dezelfde prijs. Een eenvoudige manier om meer mensen zoals Mariama een toekomst te geven

MEER INFO?

www.ello-mobile.be

>>> Filippijnen

VROEG UIT DE VEREN OM WATER TE HALEN

Proper water is voor de boeren op het Filippijnse eiland Masbate een schaars goed. Het droge klimaat, de grootschalige ontbossing voor veeteelt en een gebrek aan degelijke waterinfrastructuur maken dat elke druppel telt. *“Tot voor kort stonden vele kinderen ‘s nachts op om water uit de putten te halen.”* Voor de 500 families in de gemeente Cawayan is dat nu gelukkig een zorg minder.

De boeren in Masbate kregen het begin 2010 zwaar te verduren door de droogte in het land. De emmers kwamen vaker leeg dan vol uit de waterputten. Jayson Fajarda, medewerker van Bevrijde Wereld in de Filippijnen, was erbij: *“Tot voor kort moesten vele kinderen ‘s nachts opstaan om water uit de putten te halen. Als er niet voldoende water was, moesten ze op zoek naar andere waterputten in omliggende dorpen. Elke druppel water werd ten volle benut.”*

Het eiland Masbate is één van de grootste rundvleesproducenten in de Filippijnen. Het eiland is gekend voor zijn uitgestrekte fokkerijen waar grote kudden vee grazen. Heel wat bossen zijn gesneuveld om plaats te maken voor deze veehouderijen. Die ontbossing heeft tot gevolg dat het grondwater uitgeput raakte.

WIT-GRIJS WATER

Geen proper water zonder een degelijke waterinfrastructuur. En die is bij de boeren op het Filippijnse platteland zelden aanwezig. De meeste boeren in Masbate halen hun water uit ondiepe, open putten die ze zelf gegraven hebben. *“Het water uit deze putten wordt heel snel vuil”,* vertelt Jhana Tjome, coördinator van onze lokale partnerorganisatie TABI – Masbate. *“Huisdieren en vee troepen samen om uit de waterputten te drinken. De boeren klagen vaak over de onaangename geur van het water. Wanneer je het water in doorzichtige, plastic flessen opslaat, kan je duidelijk het bezinksel zien. Na hevige regen kleurt het water wit-grijs.”*

ZUIVER DRINKWATER VOOR MEER DAN 500 FAMILIES OP TWEE JAAR TIJD

Samen met onze partner TABI-Masbate en de lokale boerenorganisaties hebben we in 15 wijken in de gemeente Cawayan de waterputten onder handen genomen: ze werden twintig meter uitgediept en verstevigd met cement. Sinds 2008 tot en met de eerste helft van 2010 werden er 71 vernieuwde waterputten uit de grond gestampt die 426 families van drinkwater voorzien. Daarbovenop werden er 25 nieuwe waterputten met ijzeren pomp gebouwd, waar 163 families water kunnen halen. *“We hebben het water nog niet voor de volle honderd percent zuiver gekregen, maar de kwaliteit is al een heel pak verbeterd, het risico op vervuiling is veel kleiner, en de slechte geur is weg”,* vertelt Jhana Tjome.

.....
“Er is nog veel werk voor de boeg om iedereen in verarmde en afgelegen boerengemeenschappen van proper water te voorzien. Het vergt grote inspanningen van alle inwoners én van buitenaf”
.....

LOKALE BOERENORGANISATIES SENSIBILISEREN DE INWONERS OVER GOED WATERGEBRUIK

Bevrijde Wereld vertrekt steeds vanuit de noden en de kracht van de lokale boerenorganisaties. De boerenorganisaties stellen richtlijnen op over het gebruik en het onderhoud van de waterputten. Zo mogen er geen dieren in de buurt van de waterput komen en is er een strenger afvalbeleid. De families die gebruik maken van de waterput, zijn automatisch mee verantwoordelijk voor het onderhoud ervan.

Vervuild water veroorzaakt tal van ziektes zoals diarree of cholera. Om dit te voorkomen, investeren we voldoende in preventie. Onze lokale partner TABI-Masbate voert voortdurend campagne voor de aanplanting van nieuwe bomen. Ze probeert de inwoners ervan bewust te maken dat bossen belangrijk zijn om het grondwater vast te houden en te verbeteren. Rond de waterputten worden ook steeds bomen geplant. *“Er is nog veel werk voor de boeg om iedereen in verarmde en afgelegen boerengemeenschappen van proper water te voorzien. Het vergt grote inspanningen van alle inwoners én van buitenaf”*, besluit Jayson Fajarda.

>>> Waterschaarste in Bolivia

UREN LOPEN VOOR EEN BEETJE DRINKWATER

De noodsituatie is uitgeroepen in Omereque, een zeer afgelegen gemeente in de bergen op de grens van Cochabamba en Santa Cruz. De dorpen in het hoger gelegen gedeelte van Omereque hebben al weken geen drinkwater meer. De inwoners zien het met lede ogen aan: "Met voldoende water kan je hier de mooiste groenten en fruit telen!"

"De mensen moeten uren lopen voor een beetje water", vertelt Johnny Torrico. Johnny werkt bij ICO, een partner van Bevrijde Wereld die met man en macht werkt aan betere irrigatie- en drinkwatervoorzieningen in Omereque. De veldwerkers van ICO zitten er met hun handen in het haar: "Door de extreme droogte staan de waterbassins die we hebben uitgegraven al twee maanden droog. De bassins zijn pas doeltreffend wanneer ze een eerste keer helemaal gevuld geraken met regenwater, maar die regen komt niet."

"We moeten het stellen met zout water van de gemeente. Dit is niet geschikt als drinkwater. De kinderen op school hebben last van buikpijn, hoofdpijn en diarree." Facundo Arias, schoolmeester in Salado Khasa.

In het dorp Salado Khasa doet de schoolmeester Facundo Arias zijn verhaal: "De droogte is echt verschrikkelijk dit jaar. Tot overmaat van ramp heeft de gemeente zout water geleverd. Het

is niet geschikt als drinkwater en het geeft een nare smaak aan het eten. Ik merk het ook aan de kinderen: ze klagen over buikpijn, hoofdpijn en ze hebben last van diarree."

WATER IS EEN FUNDAMENTEEL MENSENRECHT

Sonia Cardenas, de projectleider van ICO, deelt haar gedachten met de dorpelingen: "Water is een fundamenteel mensenrecht. Het feit dat hier geen drinkwater is, is een overtreding van de grondwet. We moeten samen opkomen voor onze rechten en de gemeente hierop aanspreken."

Het dorp Sunchu Laguna kent dezelfde problemen. ICO heeft samen met de boerenfamilies een bassin aangelegd voor de opvang van water voor het hele dorp. Het bassin raakte pas na regentijd klaar en staat nu nog droog. De gemeenschap is wel vol verwachting en heeft een lapje grond klaar gemaakt om er groenten en fruit op te verbouwen met water uit het bassin.

.....
"Ik wil hier niet weg, ik woon hier al heel mijn leven. Als er genoeg water is, kunnen we de mooiste groenten en fruit telen!"
.....

BOLIVIA KAMPT MET ERGSTE DROOGTE IN 25 JAAR

Een van de oudste dorpelingen in Sunchu Laguna vertelt: "Door de droogte zijn mijn koeien vel over been. Als dit zo doorgaat, zullen ze het niet lang meer uithouden. Hierdoor trekken veel families weg uit deze streek. Maar ik woon hier al heel mijn leven. Ik ben het hier gewend. We hebben een goede grond en als er genoeg water is, kunnen we de mooiste groenten en fruit telen!"

De afgelopen jaren zijn de extreme weersomstandigheden een groot probleem in heel Bolivia. De klimaatveranderingen zijn dan ook een hot item. Periodes van extreme droogte en grote overstromingen wisselen elkaar af. Volgens de Boliviaanse au-

toriteiten gaat het om de droogste zomer in 25 jaar. De boeren die afhankelijk zijn van landbouw en veeteelt zijn hier de eerste slachtoffers van. De afgelopen maanden zijn tienduizenden stuks vee doodgegaan aan de droogte. Daar komt nog bij dat er dit jaar al meer dan 50.000 branden waargenomen zijn die ongeveer 4 miljoen hectare land hebben verwoest. Een record in Bolivia. (bron: www.jornadanet.com)

“We doen alles met dit water. We gebruiken het als drinkwater, als irrigatiewater en om schoon te maken”

Cecilio uit Omereque over het waterproject van partner ICOW

BRON VAN WATER, BRON VAN LEVEN EN GELUK

Toch hoor je Cecilio Rocha uit Omereque niet klagen. Dankzij het project van ICO heeft zijn gemeenschap een nieuwe drinkwatervoorziening gekregen, die ervoor zorgt dat het water vanuit de natuurlijke bron naar het dorp stroomt. Cecilio geniet zichtbaar van de grote straal water die onder grote druk uit de slang kan komen. “We doen alles met dit water. We gebruiken het als drinkwater, irrigatiewater en om schoon te maken. Overdag komt er zelfs warm water uit. Heerlijk om je mee te wassen!”

WATERDRAGERS VOOR BEVRIJDE WERELD

Een bron van water, is een bron van leven en geluk. Deze bron blijft droog zonder een bron van inkomsten. Gooi uw geld niet in het water. Maar laat het stromen naar zij die het echt nodig hebben. Wordt u ook waterdrager voor Bevrijde Wereld? Stort een vrije bijdrage via 001-2187674-12

»» Studiedag Solidaire Scholen

SOLIDAIRE SCHOLEN INVESTEERT IN DE WERELDBURGERS VAN MORGEN

Woensdag 24 november 2010. Meer dan 130 mensen stromen toe op de Studiedag Solidaire Scholen, een dag vol boeiende workshops over solidariteit in het basisonderwijs. Deze geslaagde studiedag kondigt het begin aan van een vruchtbare samenwerking tussen scholen en organisaties die kinderen willen klaarstomen tot jonge, solidaire wereldburgers. "Scholen kunnen niet meer om de diversiteit heen, we moeten ons aanpassen aan de realiteit", aldus een overtuigde deelnemer.

Onze samenleving wordt gekenmerkt door een groeiende diversiteit. In scholen is dat niet anders. Maar hoe ermee omgaan? Dat blijkt nog een zoektocht. Het platform Solidaire Scholen ziet hierin een belangrijke rol weggelegd voor het basisonderwijs. "Wanneer kinderen van jongs af aan leren omgaan met diversiteit, is de kans groter dat ze later zullen uitgroeien tot solidaire wereldburgers", vertelt Sophie Van Den Eynde, educatief medewerker bij Bevrijde Wereld en medeorganisatrice van het platform. "Met Solidaire Scholen willen we vooral een houvast zijn voor scholen om diversiteit als meerwaarde en als middel te ervaren in plaats van als probleem."

De studiedag bood een eerste kennismaking aan met het aanbod van alle organisaties binnen het platform Solidaire Scholen. Een diverse mix van studenten, leerkrachten en medewerkers van on-

derwijs- en sociale organisaties nam plaats op de banken van het KAHO Sint-Lieven in Sint-Niklaas. De deelnemers konden een keuze maken uit tien uiteenlopende praktische workshops. De twee boeiende gastsprekers Professor Ides Nicaise – auteur van De school van ongelijkheid - en kinderrechtencommissaris Bruno Vanobbergen zorgden voor het grotere kader.

ENKELE DEELNEMERS GIDSEN ONS DOORHEEN DE STUDIEDAG

Leerkracht Kelly volgde de workshop 'Dit ben ik' van Baobab Wereldklas, rond identiteitsontwikkeling en zelfbeeld in een interculturele omgeving. *"De workshop was voor mij heel boeiend omdat dit in onze kleurrijke school heel erg aanwezig is. Ik gebruik de tips en technieken van Baobab Wereldklas al een aantal jaar in het begin van het schooljaar om elkaar beter te leren kennen. De tips helpen ongelooflijk goed: de kinderen praten over hun thuis en zo leren ze elkaars gelijkenissen ontdekken. Na de studiedag kwam ik thuis met het logo van Baobab met de grappige popjes. Mijn dochter zei heel spontaan dat ze toch wel graag dat blonde popje wilde zijn. Dit was voor mij nog maar eens de bevestiging dat ik ook haar de nodige aandacht en bevestiging moet geven, dat zij prachtig is zoals ze is. De vele praktische tips en materialen van Baobab komen dus zelfs thuis van pas!"*

Carla is directrice van een school in Berchem. Zij volgde de workshop van ODICe en De8 rond ouderparticipatie: *"Ik ben naar de studiedag gekomen omdat ik het belangrijk vind dat dergelijk aanbod bestaat. Mijn school in Berchem kent een enorme diversiteit, dus de workshop rond ouderparticipatie was voor mij heel relevant. Ik ben hier echt met meer buitengekomen dan ik ben binnengekomen."*

HOE BETREK JE ANDERSTALIGE OUDERS BIJ DE SCHOOL? LEERKRACHT DEELT SUCCESVOORBEELD

"Wij zijn vorig jaar begonnen met babbelmomenten via tolken om de communicatie tussen onze school en de ouders te versoepelen en te verbeteren. Zo bereiken wij op een leuke manier een groep ouders die daarvoor zelfs niet aan de schoolpoort kwam staan. De

reacties zijn heel positief: de ouders leren elkaar kennen, ze kunnen elkaar helpen en de afspraken van de school zijn duidelijker. Dit komt de kinderen alleen maar ten goede, denk maar aan het huiswerk. De ouders krijgen bij ons ook de kans om de basiskennis te oefenen net als hun kinderen dat doen in de klas. We doen dit omdat we meer en meer merken dat ouders de leerstof van het eerste leerjaar thuis niet juist kunnen uitleggen. Het valt op dat de ouders echt willen dat hun kinderen kansen krijgen en dat is heel positief om mee te werken." Leerkracht Kelly van School aan de stroom in Antwerpen.

WAT NA DE STUDIEDAG?

Vele deelnemers gingen met een goed gevoel en boordevol ideeën naar huis. Maar daar stopt het niet voor Solidaire Scholen. Samen met verschillende partners werkt Bevrijde Wereld aan een handige brochure met een duidelijk overzicht van de organisaties die meewerken aan een solidaire wereld in Noord en Zuid, binnen en over de schoolmuren heen. Dankzij een hechte samenwerking en tonnen inspiratie zal eind november 2012 een volgende studiedag doorgaan. Hou die dag alvast vrij in jullie agenda!

Solidaire Scholen, dat is: Bevrijde Wereld, Le Coron, De8, KAHO St-Lieven, ODICe, OVDS, PBD Gent, Rode Kruis Opvangcentrum, School zonder Racisme, Samenlevingsopbouw & VLOS.

MEER OVER SOLIDAIRE SCHOLEN?

Lees alles over Solidaire Scholen op www.bevrijdewereld.be! Heb je een vraag over Solidaire Scholen? Of wil je graag jouw succesvoorbeeld rond het werken aan diversiteit en solidariteit op school met ons delen? Stuur dan een mailtje naar sophie.van.den.eynde@bevrijdewereld.be of bel naar 03 777 20 15

»» Wereld'water'weekend 2011

WATER VOOR DE TOEKOMST?

De wereld schreeuwt om drinkwater. Een zesde van de wereld heeft geen toegang tot zuiver drinkwater. Meer dan het dubbele hiervan heeft geen toegang tot degelijk sanitair. Hoe komt dat? Wat kan er aan gedaan worden? Er bestaat al een internationale wereldwaterdag op 22 maart. Bevrijde Wereld maakt er een wereldwaterweekend van. Op 1, 2 en 3 april duiken we in het centrale thema van dit jaar "WATER". Dicht bij zee, in J-Club De Panne.

Waarom water? Kijk om je heen, en er zal wel iets zijn dat water bevat of water nodig heeft. Water is voor ons een evidentie. Dit geldt niet voor de 900 miljoen mensen die geen toegang hebben tot zuiver drinkwater. Of voor de 2,6 miljard mensen zonder degelijke sanitaire infrastructuur. Water dat hier zonder probleem door de kraan stroomt, maar in het Zuiden amper de mensen bereikt.

Er zijn nog steeds te veel mensen die kilometers moeten lopen vooraleer ze bij de eerste waterbron hun emmers kunnen vullen. Niet alleen de lange afstanden vormen een barrière, de toegang tot water als fundamenteel mensenrecht wordt bedreigd door tal van factoren zoals privatisering, de opwarming van de aarde, ontbossing of gebrekkige waterinfrastructuur. Wordt water een luxe-product? En in de toekomst steeds vaker een bron van conflict?

Problemen dringen zich duidelijk op maar zijn er wel voldoende oplossingen? Wat kan de internationale gemeenschap doen? Wel-

ke rol spelen de Wereldbank, het Internationaal Monetair Fonds of de Wereldgezondheidsorganisatie? Wat kunnen ngo's zoals Bevrijde Wereld doen? Hoe kunnen jij en ik ons steentje bijdragen? Via verschillende workshops, lezingen en debatten trachten we wat meer helderheid te scheppen in dit troebele water.

Uiteraard is er zoals elk jaar de nodige portie animatie en ontspanning. Terwijl de ouders zich verdiepen in de workshops, kunnen de kinderen zich ten volle uitleven met tal van activiteiten.

INSCHRIJVEN kan via het inschrijvingsformulier op de website van Bevrijde Wereld, of via 03 777 20 15. Je kan kiezen voor de weekendformule (1 tot 3 april) of je één dag onderdompelen!

MEER INFO via www.bevrijdewereld.be, wouter.semey@bevrijdewereld.be of via 03 777 20 15

»» Jongerenwerking **ZELFS ONDER DE DOUCHE, DENK IK NA OVER HET WATER DAT IK VERBRUIK**

Hannelore Van Eynde is een geëngageerde jonge madam. Na het middelbaar koos Hannelore voor de opleiding Sociaal werk en nu heeft ze haar pijlen gericht op onze jongerenwerking waar ze twee maanden stage gaat lopen. Twee keuzes die voor haar volkomen logisch aanvoelden. Zou onze inleefreis naar Senegal daar voor iets tussen zitten?

In de zomer van 2008 ging ik met Bevrijde Wereld en Dwagulu Dekkente op inleefreis naar Senegal. Mijn ouders zeiden: "Ons Hannelore, die gaat helemaal veranderen!" En in zekere zin heeft het me echt beïnvloed. In Senegal zelf, ervoer ik geen cultuurschok. Alles voelde er heel normaal aan, alsof ik er al lange tijd woonde. Het is pas toen ik terug thuis kwam, dat de cultuurschok toesloeg. Ik voelde me toen heel kwaad. Niemand die je begroette als je op straat liep, alles zag er perfect uit, al die mooie auto's, ... Ik dacht vaak "doe toch eens niet zo verwend!"

De inleefreis is behoorlijk bepalend geweest voor de manier waarop ik naar de dingen kijk. Zelfs als ik onder de douche sta, denk ik na over het feit dat ik zoveel water verbruik en dat dit in Senegal helemaal geen evidentie is. Als mensen zich voor het minste beginnen opjagen, ben ik vaak diegene die zegt "Hola, relax. Dat is het allemaal niet waard." De reis heeft me in staat gesteld om meer van de dagelijkse dingen te genieten.

MIJN EERSTE STAGEDAGEN

Zes december, de eerste dag van mijn stage bij de jongerenwerking van Bevrijde Wereld. Ik werd er al direct *ingesmeten*! Samen met mijn stagebegeleidster Charlotte volgde ik een vorming over 'ontwikkelingseducatie en onderwijs'. Over hoe ngo's hun aanbod

rond Noord/Zuid thema's duurzaam kunnen verankeren in het middelbaar onderwijs. Ik vind de link tussen ngo's en onderwijs heel belangrijk omdat het een venster op de wereld biedt.

Een voorbeeldje bij Bevrijde Wereld: de jongeren die op inleefreis zijn geweest, gaan achteraf over de reis en hun ervaringen praten met andere jongeren. Hun enthousiasme werkt aanstekelijk: je hebt meteen zin om zelf in actie te schieten! Ik vraag me af wat er nodig is om iets te kunnen bereiken waarbij iedereen betrokken is, zowel de leerlingen als het schoolbestuur. Moeten we als ngo een kant-en-klaar pakket aanbieden over actie rond Noord/Zuid? Of is het beter om de school meer autonomie te geven en alleen voorstellen of hints aan te bieden?

Het is de taak van ngo's om scholen te blijven prikkelen en enthousiasmeren zonder ze een traject op te dringen. Ngo's kunnen scholen ondersteunen. Maar niet elke school heeft dezelfde noden en vragen. Na de vorming beseftte ik dat het geen simpele opdracht is om ontwikkelingseducatie binnen onderwijs een duidelijke plaats te geven. De vorming lijkt me een startsein om op zoek te gaan naar meer en beter structureel overleg tussen scholen en ngo's.

Ik zou tijdens mijn stage graag te weten komen welke ondersteuning ik kan bieden aan jongeren en scholen die willen werken rond Noord/Zuid thema's. Ik kijk alleszins enorm uit naar mijn ervaring als stagiaire bij Bevrijde Wereld!

ACTIE ROND NOORD-ZUID!

Wil jij met je klas, school of jeugdbeweging in actie schieten rond een Noord/Zuid thema? Mundo Loco heeft alle tips en tricks, lespakketten, dvd's, spelen en nog van dat alles. Voor al je ideeën: Charlotte to the rescue! Via charlotte.denolf@bevrijdewereld.be of 03 777 20 15

»» Zij steunen Bevrijde Wereld

HEEFT BEVRIJDE WERELD AL VEEL SINTERKLAZEN GEVONDEN?

Bevrijde Wereld heeft een heleboel Sinterklazen nodig om al haar dromen waar te maken. Daarom zijn we constant op zoek naar mensen die onze projecten willen steunen. We hebben er gelukkig al heel wat gevonden:

DE SINTERKLAASJES:

Op 6 december werd op meer dan 40 plaatsen in Vlaanderen gesnoept voor het goede doel. Van een heleboel bedrijven, organisaties en particulieren mocht Sinterklaas voor het eerst de fair trade chocolade bestellen bij Bevrijde Wereld. De heilige man was enorm blij met zijn met zijn actie: vele honderden tevreden snoepers en ruim 7000 euro opbrengst.

WAASLAND SHOPPING CENTER:

Het grootste winkelparadijs van het Waasland kwam in de kerstvakantie in actie voor Bevrijde Wereld. De vele shoppers van het Waasland Shopping Center betaalden 1 euro voor de vestiaire, de pakjesdienst of de fotoshoot. Alle opbrengst werd aan de projecten van Bevrijde Wereld geschonken. Een mooier nieuwjaarsgeschenk hadden we niet kunnen wensen.

ROCK 'N WOLL:

Dankzij de sokken van Bevrijde Wereld kan het nooit echt koud worden in de winter. Onze verkoopteams trekken naar alle kerstmarkten, supermarkten en deurbellen van het Waasland. En dit jaar doen de Wereldwinkels ook mee met de verkoop! Ben je de sokken toch nog niet tegengekomen? Plaats dan vandaag nog je bestelling op: www.rocknwoll.be.

BEELDIG BOLIVIA:

De groep die deze zomer op inleefreis naar Bolivia ging, heeft ook flink wat bijeengesprokkeld tijdens hun activiteit in het Gentse café De Muze. Ze verkochten prachtige foto's, Boliviaanse vingervopjes en overheerlijke hapjes en drankjes. Dat bracht zo een 500 euro in het laatje. Ze krijgen er maar niet genoeg van, want in maart 2011 organiseren ze dit voor een tweede keer in 't Ey in Belsele. Noteer dit alvast in jullie agenda!

Coen Wubbels

ACTIVITEITEN

NIEUWJAARSRECEPTIE, 7 JANUARI 2011

We willen het nieuwe jaar graag feestelijk inzetten met alle vrijwilligers, sympathisanten, sponsors, Djembé-lezers en iedereen die ons gesteund heeft. Wij zorgen voor eten en drinken. Zal je erbij zijn? Graag een seintje aan wouter.semey@bevrijdewereld.be. Dan weten we of we voor jou een bord mogen klaarzetten!

WAAR? Zaal Den Eglantier, Apostelstraat 13 in Sint-Niklaas
WANNEER? Vrijdag, 7 januari, om 20u

BEELDIG BOLIVIA, 20 MAART 2011

De inleefreizigers krijgen er maar niet genoeg van. Zondag 20 maart laten ze je opnieuw meegenieten van hun onvergetelijke ervaringen in Bolivia. Een reisverslag, kleurrijke fototentoonstelling, latino-optreden en typische hapjes brengen Bolivia een stukje dichterbij. De foto's zijn te koop ten voordele van onze projecten in Bolivia.

WAAR? In 't Ey, Koutermolenstraat 6b in Belsele.

WANNEER? 20 maart 2011. Graag een seintje aan wouter.semey@bevrijdewereld.be als je erbij zal zijn

WERELD'WATER'WEEKEND, 1-3 APRIL 2011

Begin april 2011 duiken we dieper in de waterproblematiek tijdens het jaarlijkse wereldweekend. Inschrijven kan via het inschrijvingsformulier op de website van Bevrijde Wereld, of via 03 777 20 15.

WAAR? J-Club in De Panne. **WANNEER?** 1-3 april. Alle info via www.bevrijdewereld.be of wouter.semey@bevrijdewereld.be

WIL JE GRAAG OP DE HOOGTE BLIJVEN VAN ONZE ACTIVITEITEN?

Stuur dan een mailtje naar wouter.semey@bevrijdewereld.be en ontvang regelmatig updates van onze activiteiten via e-mail

WORD FAN VAN BEVRIJDE WERELD OP FACEBOOK en win een etentje aan huis voor jou en zes vrienden!

Bevrijde Wereld verbetert de voedselzekerheid van de armste boeren in Bolivia, West-Afrika en de Filipijnen. Dankzij kleinschalige projecten als groentetuinen, rijstvelden en waterputten werken we samen aan hun wereld van morgen. Om onze manier van leven dichterbij elkaar te brengen organiseren we inleefklassen en reizen voor alle leeftijden. Zo blijft niemand op zijn honger zitten!

CONTACT

Bevrijde Wereld vzw, Nieuwstraat 70, 9100 Sint-Niklaas
Tel 03/777.20.15 Fax: 03/766.36.41, info@bevrijdewereld.be
www.bevrijdewereld.be

COLOFON

- **Hoofredactie:** Nieuwstraat 70, 9100 Sint-Niklaas, 03/777.20.15, sofie.vanderstraeten@bevrijdewereld.be
- **Medewerkers:** Marc Joolen, Sidy Guèye Niang, Jayson Fajarda, Jaap Op De Coul, Sophie Van Den Eynde, Kelly Delacourt, Wouter Semey, Hannelore Van Eynde, Vanessa Debruyne, Leen Van De Wiele, Gregory Depuydt, Annelies Croon, Sofie Van Der Straeten
- **Fotomateriaal:** Chris Lauwerys, Coen Wubbels, Koen De Groote, Dries Calus, Kjell Gryspeer
- **Vormgeving:** clauwerys@gmail.com
- **Eindredactie:** sofie.vanderstraeten@bevrijdewereld.be
- **Abonnementen Djembé:** Djembé is gratis en verschijnt vier keer per jaar. Heeft u vrienden die graag gratis de online en/of de papieren Djembé ontvangen? Sein dan hun gegevens door aan Christa.Lyssens, via christa.lyssens@bevrijdewereld.be (met de vermelding 'Djembé' als onderwerp) of geef een seintje op 03/777.20.15. Bent u verhuisd? Wenst u uw gratis abonnement stop te zetten? Ontvangt u voortaan graag ook de online-versie van Djembé? Laat het ons weten!

Djembé wordt gedrukt op 100% gerecycleerd papier, volgens een milieuvriendelijk procédé.

Met dank aan DGOS, Provincie Oost-Vlaanderen en Stad Sint-Niklaas.

STEUN BEVRIJDE WERELD

Bevrijde Wereld heeft ambitieuze plannen. Om onze plannen te kunnen uitvoeren en onze partners en projecten blijvend te ondersteunen, heeft Bevrijde Wereld bijkomende financiële middelen nodig. Vanaf 30 euro ontvang je een fiscaal attest. Zo krijg je een deel van je gift via je belastingbrief terug. Storten kan via 001-2187674-12, het rekeningnummer van Bevrijde Wereld vzw (Nieuwstraat 70, 9100 Sint-Niklaas).

Ontdek op www.bevrijdewereld.be wat je allemaal kunt doen om onze organisatie te steunen!

**BEVRIJDE
WERELD**.be

WERELD'WATER' WEEKEND!

Water voor de toekomst?
1 tot 3 april in J-Club in de Panne

Een boeiende en interactieve driedaagse waarin we dit jaar via tal van workshops en lezingen dieper in de waterproblematiek duiken. Ook voor kinderen en jongeren wordt opnieuw een leuk en leerrijk programma in elkaar gepuzzeld.

INSCHRIJVEN? Schrijf je vandaag nog in via het inschrijvingsformulier op www.bevrijdewereld.be, of via 03/777 20 15.
Meer info? Wouter.semey@bevrijdewereld.be